

Dr. Yap Thiam Hien
1919-1989

Nog geen tien jaar geleden, op 24 september 1979, stelde de juridische faculteit aan het College van Dekanen voor een doctoraat honoris causa te verlenen aan de thans ontslapene; dit werd gaarne overgenomen en op 20 oktober 1980 volgde de erepromotie gedurende de herdenking van het 100-jarig bestaan der Vrije Universiteit in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Met een enkel woord moet thans deze bijzondere figuur namens onze academische gemeenschap worden uitgeluid.

Wat was de reden voor de uitreiking van de hoogste onderscheiding welke de universiteit kent? Uitnemende verdiensten voor de beoefening van het recht waren in strikte zin niet aanwezig. Evenmin kon worden gewezen op met name voor onze universiteit bij uitstek gewichtige werkzaamheid. Het toegekende eredoctoraat lag in de lijn van doctoraten door de Vrije Universiteit gespreid over de tijd vergeven aan ds. Martin Luther King, ds. C.F. Beyers Naudé en Dom Helder Pessoa Camara, mannen die zich op eerbied afdwingende wijze voor verdrukten en ontrenten hadden ingezet. Het recht gaat niet op in beschouwend wikken en wegen, het zet ook tot daden aan; het stelt in de gelegenheid grootheid van karakter te tonen. Mr. Yap verdedigde een vele jaren tal van politieke gevangenen in de republiek Indonesia en zulks onder hachelijke omstandigheden, die niet enkel veel deskundigheid vereisten, maar ook opvallende moed vergden. Voor de handhaving van de mensenrechten, het keren van willekeur, het hooghouden van de menselijke waardigheid wanneer deze geschonden werd door lichamelijk geweld en geestelijke persie, heeft hij zich sterk gemaakt. Zijn onafgebroken strijd ten behoeve der vrijheid verleende hem aanzien in de rechtsgeleerde wereld - het gezelschap International Jurists - zowel als in de kring van de Wereldraad van Kerken.

Deze Indonesische christen-jurist was een bijzonder mens. Men werd in het begin misschien op een dwaalspoor geleid: hij maakte de indruk van zó vriendelijk, zó bescheiden, zó zichzelf op de achtergrond houdend te zijn, dat meer dan één niet opmerkte zijn voortdurend innerlijk worstelen met de vraag hoever de toenadering tot corrupte figuren, de berusting ten opzichte van onaanvaardbare rechtsinbreuk gaan mocht. Al evenzeer toonde deze en gene zich blind voor zijn stalen, in diep geloof wortelende volharding. Zij die scherper toezagen bemerkten hoeveel er in hem omging en hoe zijn beste eigenschappen binnenwaarts gegroeid, hun invloed in het turbulente openbare leven van Indonesië deden gevoelen.

Tegelijk gold hij bij zijn vele Europese kennissen en vrienden - over de plaats door hem overzee in zijn eigen omgeving verworven, kan ik niet oordelen - als een buitengewoon aangenaam, onderhoudend, en wanneer het onderwerp hem boeide, uitermate interessant gespreksgenoot. Begrijpend, mild, van nature anderen waarderdend, straalde hij bij iedere ontmoeting iets bijzonders uit en laat ook bij de Vrije Universiteit enkel gevoelens van respect en dankbaarheid achter, nu zijn dikwijls moeilijke leven op aarde een einde nam en hij mocht ingaan tot de Eeuwige Rust.

I.A. Diepenhorst